

Chính sách công: So sánh kinh nghiệm quốc tế

**SỰ PHÂN CỰC TRONG PHÁT TRIỂN Ở CHÂU Á:
LỰA CHỌN THÀNH CÔNG HAY LỰA CHỌN THẤT BẠI?**

Huỳnh Thế Du

Một số vấn đề chung về môn học

---

1. Mục tiêu môn học.
2. Kết nối và phát biểu qua zoom.
2. Việc nộp bài viết và tính trễ theo quy định của Trường.
3. Trình bày nhóm: không quá 12'. Hai lần trình bày
4. Tất cả các thành viên trong nhóm được yêu cầu tham gia trình bày.
5. Việc chấm điểm các bài viết sẽ là ba mức ($\checkmark$, $\checkmark+$ và $\checkmark-$).
6. Bài viết của nhóm không giới hạn số chữ.
7. Yêu cầu về khung phân tích cho các bài viết
8. Tài liệu môn học
9. Cố định vị trí chỗ ngồi
10. Giờ văn phòng?
11. Thay đổi?

Nội dung trình bày

---

1. Sự phân cực của các nước châu Á
2. Các lý thuyết chính
3. Hai mô hình nhà nước
4. Ba trụ cột của sự phát triển

Giới thiệu

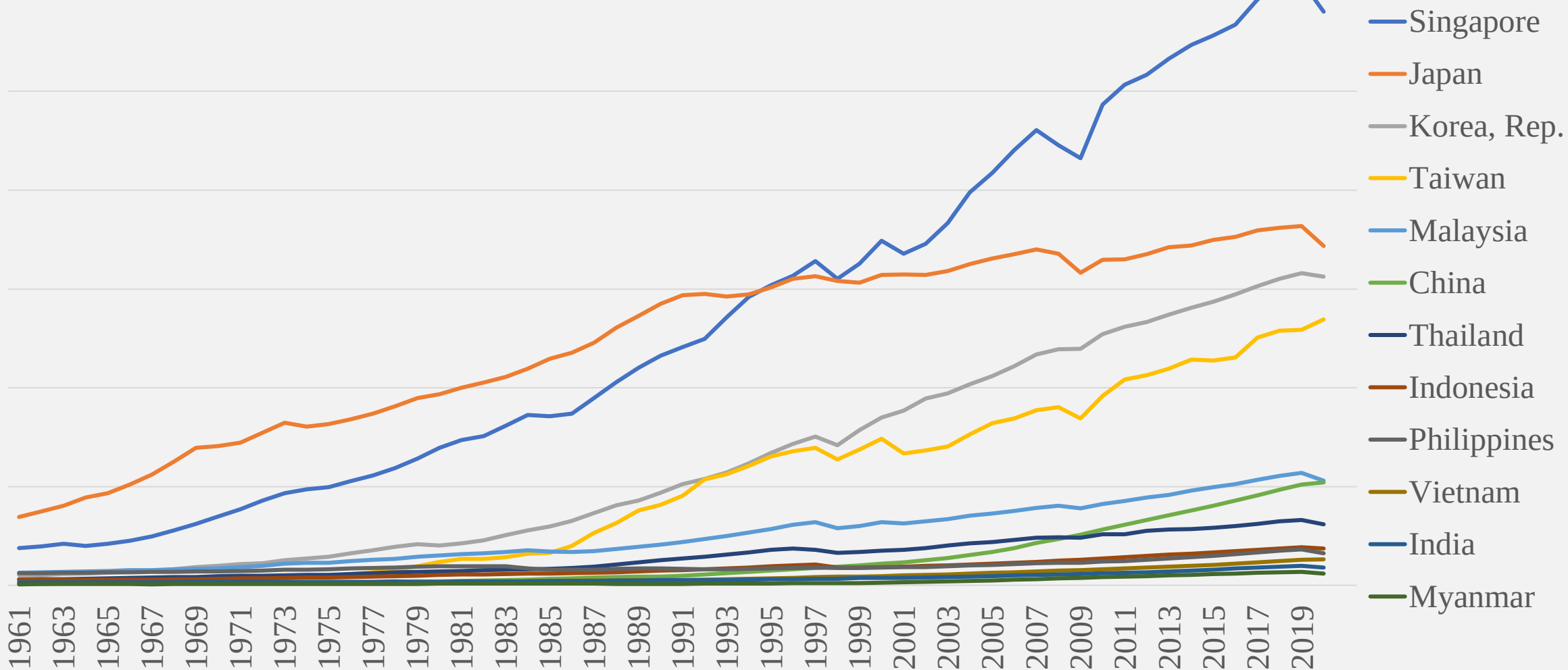
CHƯƠNG TRÌNH CHÂU Á
79 John F. Kennedy Street, Cambridge, MA 02138
ĐT: (617) 495-1134 Fax: (617) 495-4948

Lựa chọn Thành công

Bài học từ Đông Á và Đông Nam Á cho tương lai của Việt Nam

Một khuôn khổ chính sách phát triển kinh tế - xã hội cho Việt Nam
trong giai đoạn 2011-2020¹

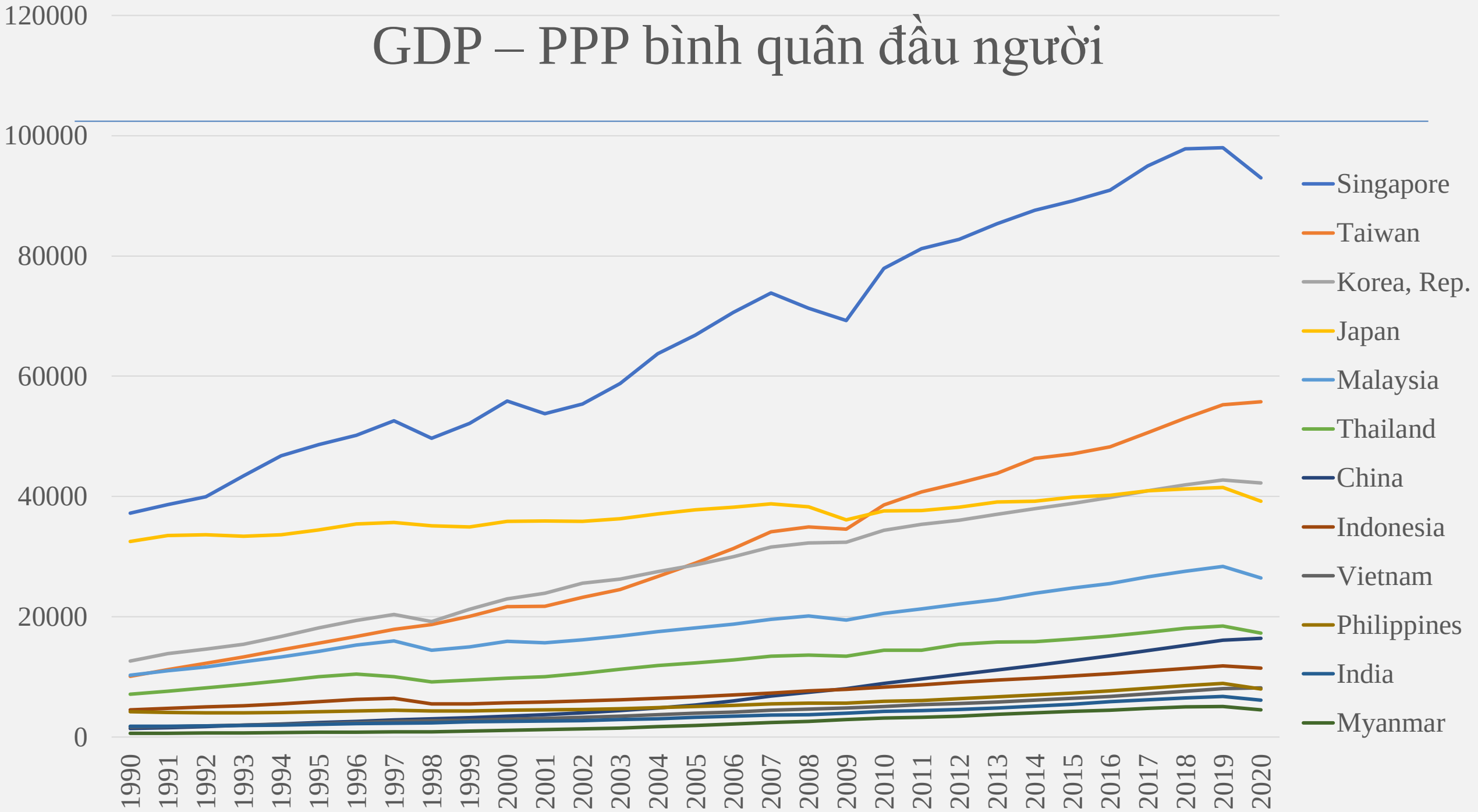
GDP bình quân đầu người theo giá năm 2015

GDP bình quân đầu người giá 2015

	Country Name	Country Code	1960	1984	2019	2020	Tăng 2019 - 1960	Tăng 2019 - 1984	Thay đổi do đại dịch
1	Singapore	SGP	3610	17268	61174	58057	16.9	3.5	-3117
2	Japan	JPN	6261	21917	36362	34366	5.8	1.7	-1996
3	Korea, Rep.	KOR	1027	5573	31611	31265	30.8	5.7	-346
4	Taiwan	TPC	150	3203	25873	26910	172.5	8.1	1037
5	Malaysia	MYS	1235	3566	11392	10617	9.2	3.2	-775
6	China	CHN	238	596	10228	10431	42.9	17.2	202
7	Thailand	THA	581	1650	6618	6199	11.4	4.0	-418
8	Indonesia	IDN	601	1204	3877	3757	6.4	3.2	-120
9	Philippines	PHL	1207	1745	3665	3270	3.0	2.1	-395
10	Vietnam	VNM		472	2604	2656		5.5	52
11	India	IND	303	432	1973	1798	6.5	4.6	-175
12	Myanmar	MMR	131	200	1363	1218	10.4	6.8	-144

GDP – PPP bình quân đầu người

Tỷ lệ học đại học trong độ tuổi

	1970	1980	1990	2000	2005	2010	2015	2018	2019
China	0.1	1.1	3.0	7.6	19.1	24.2	46.0	50.6	53.8
Indonesia	2.9	3.3	8.4	14.9	17.2	24.1	33.3	36.3	
India		5.0	5.9	9.5	10.7	17.8	26.8	28.1	28.6
Japan		30.5	29.4					64.1	
Korea, Rep.		12.4	36.5	76.7	91.7	102.8	94.3	95.9	98.4
Myanmar			5.0					18.8	
Malaysia		4.0	7.2	25.6	27.9	37.0	45.6	45.1	43.1
Philippines		24.0	24.6		27.5	29.6			
Singapore	6.5							88.9	91.1
Thailand		10.4	15.9	34.9	44.6	50.4			
Vietnam		2.4	2.8	9.5	16.2	22.8	29.1		28.6

Quản trị nhà nước

KS tham nhũng

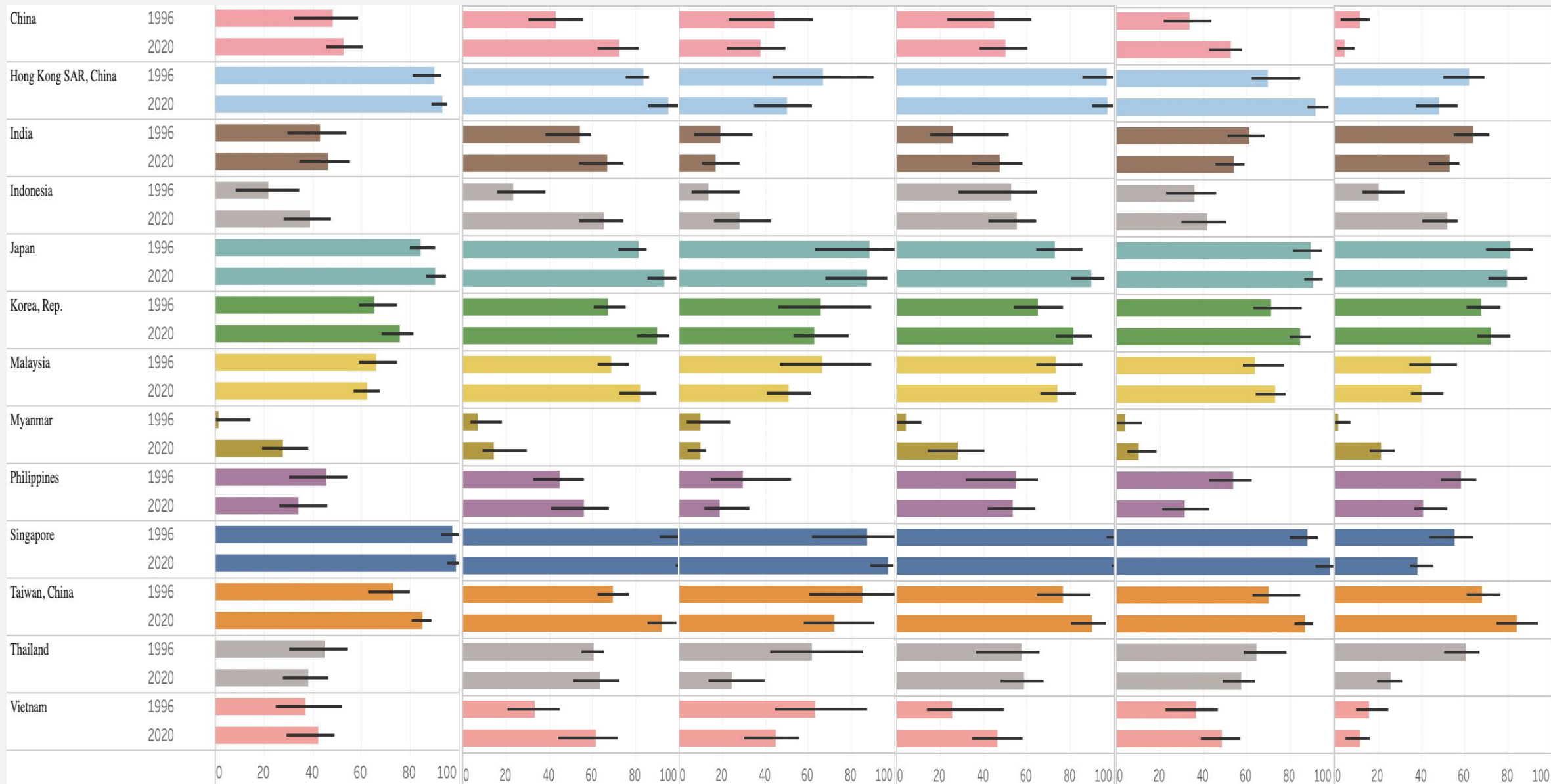
Hiệu lực NN

Ổn định CT

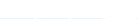
CL quy định

Pháp quyền

TNGT

Xếp hạng chất lượng CSHT

Info	▲ Rank / 137	Country / Economy	Value (1–7 (best))	Trend	Dist. from highest
	3	Singapore	5.7		
	6	Hong Kong SAR	5.5		
	9	Japan	5.5		
	13	New Zealand	5.4		
	15	Taiwan, China	5.3		
	21	Australia	5.2		
	23	Malaysia	5.2		
	26	Korea, Rep.	5.1		
	27	China	5.0		
	32	Thailand	4.7		
	36	Indonesia	4.7		
	46	Brunei Darussalam	4.5		
	55	Viet Nam	4.4		
	56	Philippines	4.4		
	94	Cambodia	3.9		
	98	Lao PDR	3.9		
	101	Mongolia	3.9		

Source: World Economic Forum, [i]The Global Competitiveness Report 2017–2018[i]

Xếp hạng năng lực cạnh tranh

▲ Rank / 137	Country / Economy	Value (1–7 (best))	Trend	Dist. from highest
3	Singapore	5.7		
6	Hong Kong SAR	5.5		
9	Japan	5.5		
13	New Zealand	5.4		
15	Taiwan, China	5.3		
21	Australia	5.2		
23	Malaysia	5.2		
26	Korea, Rep.	5.1		
27	China	5.0		
32	Thailand	4.7		
36	Indonesia	4.7		
46	Brunei Darussalam	4.5		
55	Viet Nam	4.4		
56	Philippines	4.4		
94	Cambodia	3.9		
98	Lao PDR	3.9		
101	Mongolia	3.9		

Các lý thuyết chính

- Giả thuyết địa lý
- Giả thuyết về văn hóa
- Giả thuyết vô minh (sự dốt nát, không biết làm)
- Giả thuyết thể chế

Một số phát biểu

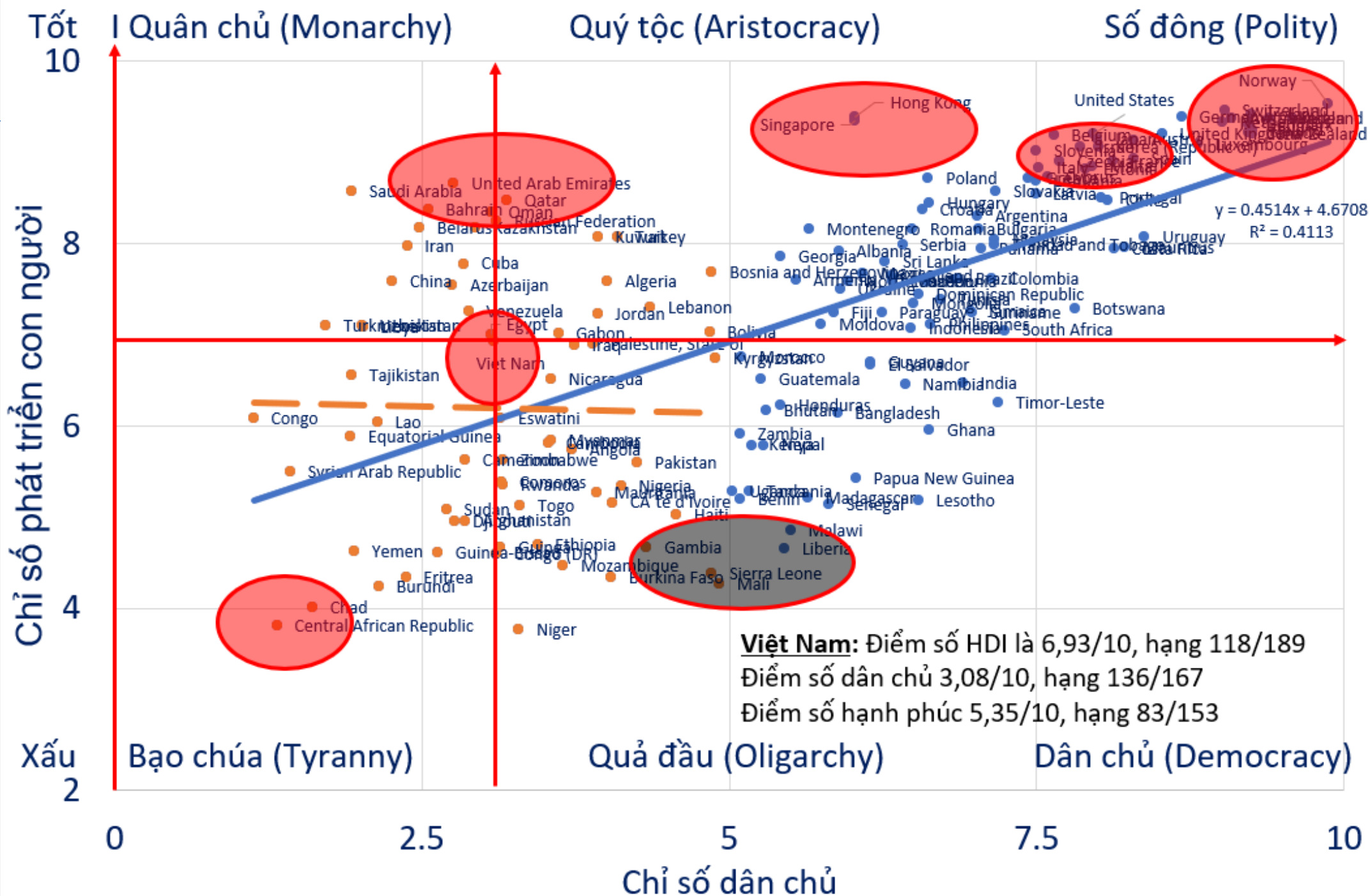

- Aristotle – ông tổ thứ nhất:
  - *Mọi người chủ yếu nghĩ cho mình mà thôi, hiếm khi nghĩ cho cái chung.*
  - *Người thổi sáo hay nhất nên được trao cây sáo tốt nhất.*
- Montesquieu - ông tổ thứ hai: *Tam quyền phân lập*
- Mancur Olson: *Các cá nhân duy lý và vì mình sẽ không hành động để đạt được lợi ích chung."*
- Elinor Ostrom: *"Các cá nhân đeo đuổi các mục tiêu cá nhân cũng quan tâm đến các giá trị chung."*
- Joseph Stiglitz: *"Những điều lý tưởng của người Mỹ về tự do, dân chủ, và công lý cho tất cả mọi người chưa bao giờ trở thành hiện thực đầy đủ; Dân chủ đã trở thành (sở hữu) của, do và vì một số ít và công lý cho tất cả giờ chỉ dành cho những người da trắng và những ai có khả năng mua nó."*
- Edward Clayton: *"Người phương Tây thường nghĩ rằng dân chủ là một mô hình chính quyền tốt – có lẽ là mô hình chính quyền tốt duy nhất – tuy nhiên Aristotle xem đó là một trong những mô hình hỏng (cho dù nó ít tệ nhất trong ba mô hình tệ)"*
- Lý Quang Diệu: *"Không có cách nào khác để vận hành một đất nước tốt hơn là dùng người giỏi nhất cho công việc khó khăn nhất"*

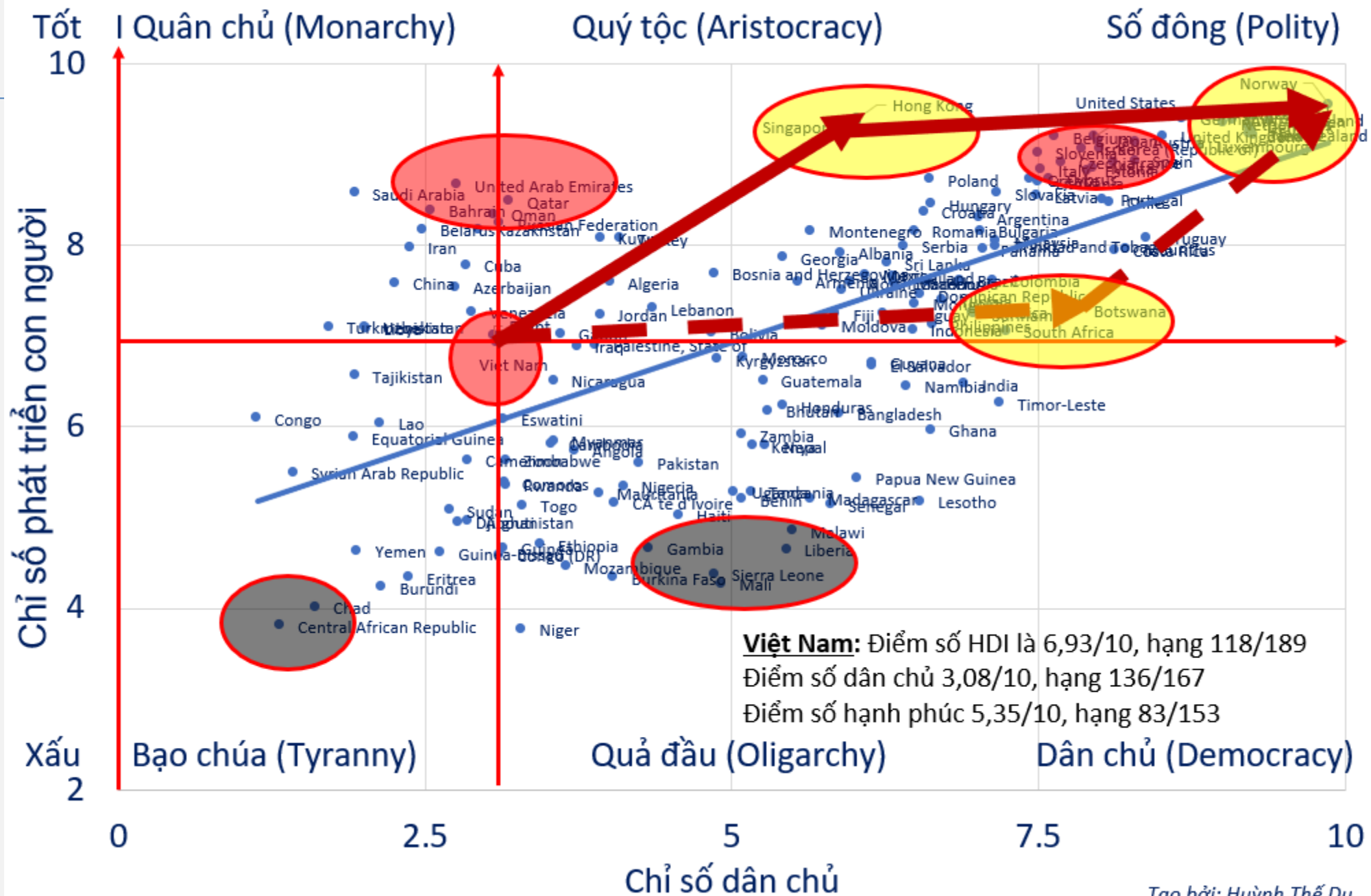
Hai mô hình nhà nước

- Hai mô hình nhà nước theo Aristotle: Dân chủ/số đông cai trị và quả đầu/thiểu số cai trị.
- Dân chủ hay quả đầu đều có thể thích hợp.
- Mô hình nào cũng quyết định dựa trên đa số.
- Chính quyền đúng đắn quan tâm đến phúc lợi chung.
- Chính quyền bại hoại chỉ lo cho quyền lợi của kẻ cai trị.
- Dân chủ dựa vào số đông; quả đầu đặt trên tài năng.
- Chính quyền tốt nhất ... mọi người ... sống hạnh phúc.

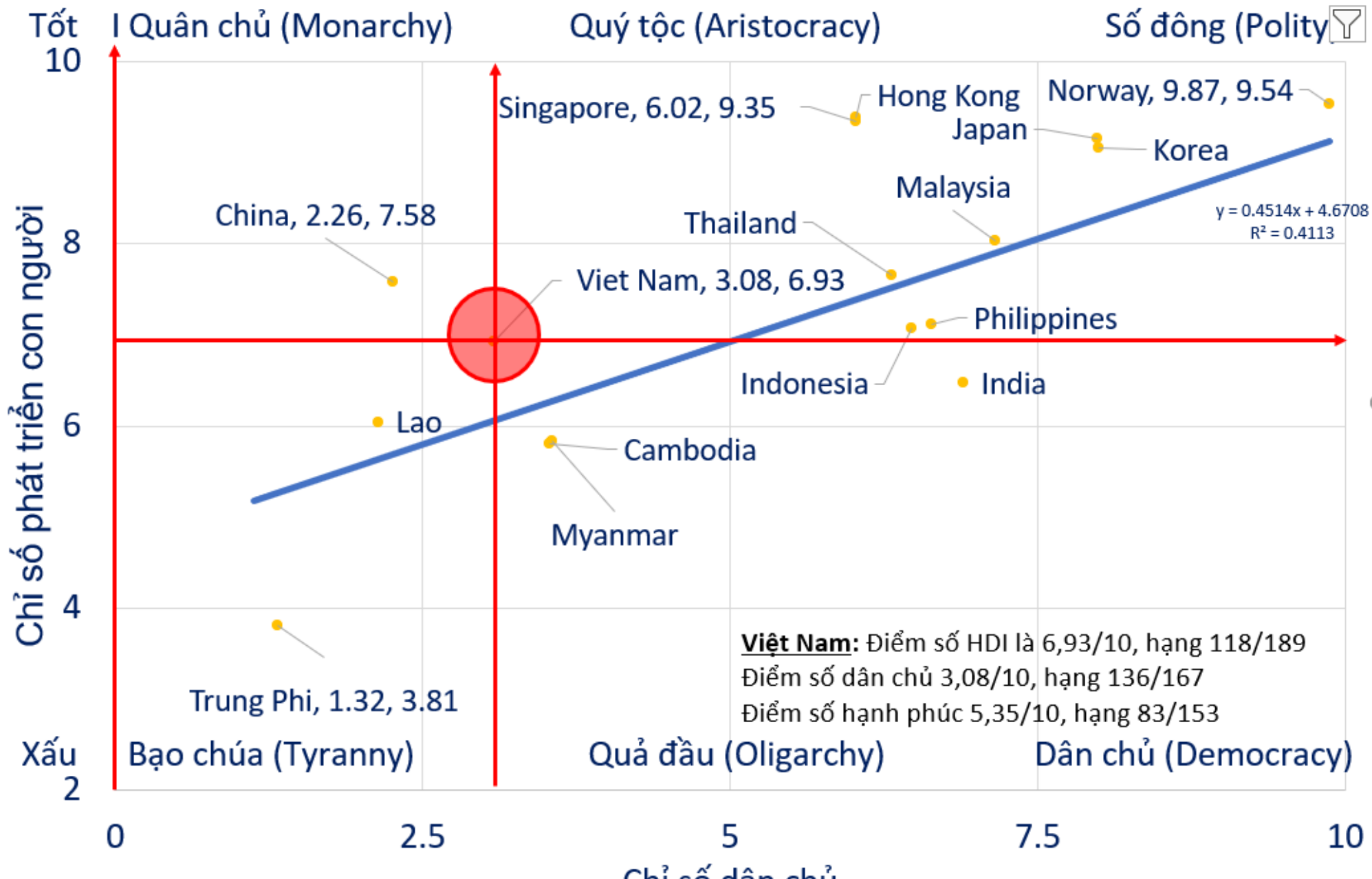

CÁC MÔ HÌNH NHÀ NƯỚC

Ba trụ cột của sự phát triển

Bài học từ các mô hình

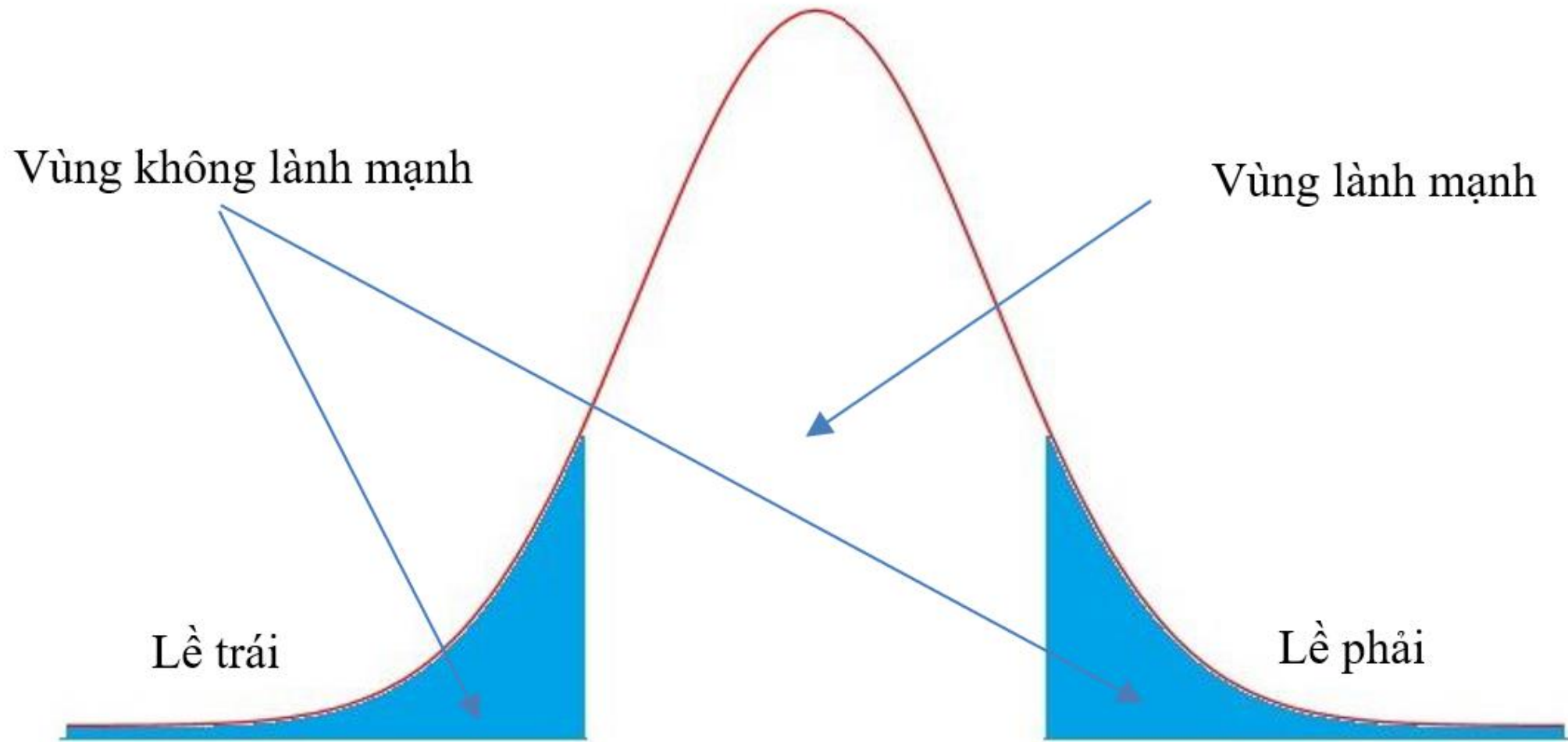
1. Cần tránh sự duy ý chí và nóng vội khi học hỏi mô hình từ bên ngoài.
2. Độc tài “tốt” hay “xấu” chỉ là phần nổi của tảng băng mà ở đó nhân tố quyết định là “sự thông thái tập thể” với một chế độ dựa vào tài năng.
3. Độc tài **có thể** đi đến dân chủ và giàu có, trong khi dân chủ quá sớm thường rơi vào vòng luẩn quẩn: độc tài, dân túy và không thể phát triển.
4. Quyết định đối ngoại cần dựa vào lợi ích dài hạn của quốc gia.
5. Muốn phát triển thì phải dựa vào lực lượng hiện hữu và tạo dựng môi trường cạnh tranh lành mạnh.
6. Cạnh tranh hay áp lực buộc phải mạnh lên có vai trò hết sức quan trọng. Nhật Bản là trường hợp đầu tiên cho thấy điều này.
7. Thể chế dung hợp là cái đích đến của mọi quốc gia.

Các nhân tố cho dám nghĩ, dám làm hiệu quả

- Tinh thần doanh nhân công cộng
- Liên minh ủng hộ
- Sự tham gia của các đối tác có lợi ích dài hạn

Không gian thảo luận về các vấn đề phát triển ở Việt Nam

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho NB?

- Văn hóa:
  - Tinh thần làm việc, kỷ luật cao, tự trọng dân tộc,
  - Cản trở sự phát triển
  - Văn hóa bảo thủ, thận trọng khó thay đổi
  - Tác động bởi việc bị thả bom
- Thể chế:
  - Tiến hóa từ thể chế tước đoạt sang dung nạp.
- Địa lý:
  - Không thể giải thích?
- Vô minh (dốt nát):
  - Lan học
- Các lý thuyết không thể giải thích rất ráo

Mô hình nhà nước của NB thay đổi NTN theo thời gian?

- Bạo chúa
- Quả đầu (thiểu số cai trị): vua và các cận thần
- Chế độ vì mình hay vì dân
  - Có
  - Không
- Tại sao lại mở cửa?

Vai trò của ba trụ cột ở NB như thế nào?

- Thị trường:
  - Doanh nghiệp cạnh tranh quốc tế
- Nhà nước
  - Nhà nước hỗ trợ các doanh nghiệp cạnh tranh quốc tế
  - Nhà nước kiến tạo (development state)
- Cộng đồng
  - Lãnh chúa đồng thuận với chính sách mở cửa
  - Chỉ ở một ch

Trục trặc của NB

- Thị trường:
  - Không có động lực cạnh tranh
  - Đồng yên Nhật bị định giá cao
- Nhà nước
  - Bảo trợ của nhà nước
  - Quá lớn để thất bại
- Cộng đồng
  -

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho HQ?

- Thể chế:
  - Khai thác → dung nạp
  - Tầm nhìn và công minh
- Vô minh
  - Lắng nghe biết dùng lãnh đạo doanh nghiệp
- Văn hóa
  - Đạo công giáo
  - Vai trò của
- Địa lý
  - Vùng ôn đới

Mô hình nhà nước của HQ thay đổi NTN theo thời gian?

Vai trò của ba trụ cột ở HQ như thế nào?

- Thị trường
  - Hướng về xuất khẩu
  - Thay thế nhập khẩu
  - Chế độ đãi ngộ
- Nhà nước
  - Rắn và buông
  - Tạo áp lực cạnh tranh cộng với hỗ trợ cần thiết
  - Mô hình nhà nước kiến tạo (development state)
  - Mối quan hệ giữa nhà nước và thị trường,
  - Quan hệ đối ngoại
- Cộng đồng
  - Kiểm chế/đàn áp các lực lượng chống đối, các nhà hoạt động
  - Sự tiến hóa của các trụ cột

So sánh NB-HQ

- Thị trường
    - Phát triển công nghiệp làm nòng cốt
    - Phát triển đô thị
    - Dựa vào thị trường Mỹ
  - Nhà nước
    - Thiểu số tinh hoa → dân chủ
    - Điều hành bằng bàn tay sắt, phụng sự cho sự phát triển của quốc gia
  - Văn hóa
    - Tinh thần tự tôn dân tộc
  - Các doanh nghiệp dựa vào tinh thần tự chủ, thay về dựa vào NN
  - Giáo dục làm nền tảng cho phát triển
- Văn hóa
    - Thận trọng sv. Linh hoạt, thích ứng
    - Quan liêu ở Nhật Bản

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho SG?

- Thể chế:
  - Giải đáp một phần
  - Di sản thuộc địa Anh
- Vô minh
  - Học hỏi từ bên ngoài bằng cách phát triển hệ thống giáo dục
  - Quân đội được đào tạo từ bên ngoài
  - Kỷ luật
- Văn hóa
  - Đồng nhất về dân tộc
  - Di sản thuộc địa Anh
  - Khả năng thích ứng
- Địa lý
  - Ngược với giả thuyết địa lý
  - Sức ép địa chính trị
  - Lợi thế địa lý

Mô hình nhà nước của SG thay đổi NTN theo thời gian?

- Thiếu số cai trị
- Vừa có lợi vừa có danh
- Người thối sáo hay nhất được trao cây sáo tốt nhất
- Độc tài, nhưng tạo điều kiện để đội ngũ tài năng tham gia vào quản trị nhà nước.

Vai trò của ba trụ cột ở SG như thế nào?

- Thị trường:
  - Có các DNNN, tư nhân và FDI rất thành công: cạnh tranh
- Nhà nước
  - Nhà nước hiệu quả và hiệu lực
  - Chống tham nhũng
- Cộng đồng
  - Vai trò được phát huy

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho ĐL?

- Thể chế:
  - Chịu áp lực từ bên ngoài, bị đô hộ
- Vô minh
  - Học hỏi và làm theo
  - Giáo dục
- Văn hóa
  - Đồng nhất văn hóa
  - Tinh thần kinh doanh (entrepreneurship)
- Địa lý
  - Vị trí địa lý: áp lực phải mạnh lên
- Thông thái tập thể

Mô hình nhà nước của ĐI thay đổi NTN theo thời gian?

- Thiếu số cai trị/quả đầu, dựa vào tài năng
-

Vai trò của ba trụ cột ở ĐL như thế nào?

- Thị trường:
  - Doanh nghiệp vừa và nhỏ
  - Cạnh tranh quốc (chiến lược hướng về xuất khẩu)
- Nhà nước
  - Nhà nước kiến tạo
  - Đội ngũ tướng lĩnh, tinh hoa
- Cộng đồng
  - Phát triển rất mạnh

Bài học cho Việt Nam là gì?

- Cải cách thể chế
- Giáo dục

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho ML?

- Thể chế:
  - Di sản thể chế của Anh, nhưng không tận dụng được
  - Thể chế khai thác, tạo điều kiện thuận lợi cho người bản địa
- Vô minh
  - Giáo dục không cao bằng các nền kinh tế đã phát triển
- Văn hóa
  - Tôn giáo, sắc tộc
  - Phần lớn là hồi giáo, ảnh hưởng đến quá trình dân chủ
  - Chủ nghĩa Mã-lai
- Địa lý
  - Nhiệt đới
  - Chia cắt
- Thông thái tập thể
  - Ước muốn vì dân tộc Mã-lai chứ không phải vì đất nước Mã-lai

Mô hình nhà nước của ML thay đổi NTN theo thời gian?

- Người thổi sáo tốt nhất không được trao cây sáo tốt nhất/không phải chế độ trọng dụng nhân tài
- Ta về ta không tắm ao ta
- Tiền chùa khác với tiền túi
- Không có áp lực (đủ lớn)

Vai trò của ba trụ cột ở ML như thế nào?

- Thị trường:
  - Lỗi nguyên tài nguyên
  - Bảo hộ thị trường khác với cạnh tranh quốc tế
  - Doanh nghiệp thân hữu
  - Không tuân theo quy luật thị trường
- Nhà nước
  - Chính sách không nhất quán
  - Thân hữu, lợi ích nhóm
  - Tham nhũng
  - Đại diện cho đội ngũ, liên minh của mình
- Cộng đồng
  -

Bài học cho Việt Nam là gì?

- Cải cách thể chế
- Giáo dục
- Lòng yêu nước và lợi ích quốc gia
- Đối nội công bằng, công tâm (người thối sáo hay nhất được trao cây sáo tốt nhất)
- Chính sách đối ngoại
- Ba trụ cột của Indo đều có những trục trặc
- Tham nhũng
- Kích thích tinh thần dân tộc

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho IN?

- Thể chế:
  - Phân mảnh thể chế
  - Tước đoạt
- Vô minh
  - Giáo dục chưa phát triển đúng mức (30% học đại học ở độ tuổi)
- Văn hóa
  - Tôn giáo chính là Đạo Hồi
  - Các dân tộc không đồng nhất
  - Xung đột về dân tộc và tôn giáo
  - Sự thù địch đối với người Hoa
- Địa lý
  - Địa lý nhiều thách thức
- Thông thái tập thể
  - Thiếu áp lực sinh tồn
  - Đầy túi tham thu vén cho gia đình, nhóm nhỏ
  - Cạnh tranh/triệt hạ nội bộ thay vì cạnh tranh với bên ngoài

Mô hình nhà nước của IN thay đổi NTN theo thời gian?

- Mô hình độc tài XHCN
- Mô hình độc tài theo quan hệ thân hữu
- Dân chủ về chính trị nhưng quả đầu về kinh tế và quyền lực thực tế
- Mô hình nhà nước cần phù hợp với trình độ phát triển của một đất nước.
- Thích ứng/adaptive

Vai trò của ba trụ cột ở IN như thế nào?

- Thị trường:
  - Quan hệ thân hữu
  - Không nhất quán trong định hướng thay thế nhập khẩu và hướng về xuất khẩu
- Nhà nước
  - Lợi ích nhóm, quan hệ thân hữu: Liên minh với các tướng lĩnh quân đội và các nhà tù bản
  - Không nhất quán về chính sách phát triển
  - Đối ngoại
- Cộng đồng
  - Sự thù địch đối với người Hoa
  - Sóng ngầm/mâu thuẫn trong xã hội

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho PHIL?

- Thể chế:
  - Nguyên nhân chính gây ra thất bại
  - Thất bại trong việc nhập khẩu mô hình từ bên ngoài
  - Tính sáng tạo và đấu tranh kém
  - Phân mảnh thể chế, lãnh chúa, cục bộ địa phương
- Vô minh
  - Giáo dục, giáo dục
  - Vô minh của đội ngũ lãnh đạo
- Văn hóa
  - Kỷ luật lao động kém?
  - Bản chất của dân tộc
  - Không có văn hóa khổng giáo
  - Khó nhập khẩu văn hóa
  - Lười?
- Địa lý
  - Vị trí địa lý
- Thông thái tập thể
  - Vì lợi ích gia đình, nhóm thân hữu
  - Thiếu áp lực

Mô hình nhà nước của PHIL thay đổi NTN theo thời gian?

- Thể chế chính trị thiếu số cai trị bại hoại (vì lợi ích của kẻ cai trị)
-

Vai trò của ba trụ cột ở PHIL như thế nào?

- Thị trường:
  -
- Nhà nước
  -
- Cộng đồng
  - tư tưởng tự

Bài học rút ra cho VN

- Thận trọng khi học hỏi từ mô hình từ bên ngoài
- Dân nào chính phủ đó
- Phân cấp ngân sách
- Giáo dục
- Minh bạch
- Tinh thần dân tộc

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho TL?

- Thể chế:
  -
- Vô minh
  -
- Văn hóa
  -
- Địa lý
  -
- Thông thái tập thể
  -

Mô hình nhà nước của TL thay đổi NTN theo thời gian?

- Phiếu bầu ở nông thôn so với kinh tế và quyền lực ở Bangkok

Vai trò của ba trụ cột ở TL như thế nào?

- Thị trường:
  -
- Nhà nước
  -
- Cộng đồng
  -

Các thảo luận: Bài học (nên tránh) đối với VN là gì?

- Đổi đất lấy hòa bình cho đất nước?

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho IN?

- Thể chế:
  -
- Vô minh
  -
- Văn hóa
  -
- Địa lý
  -
- Thông thái tập thể
  -

Mô hình nhà nước của IN thay đổi NTN theo thời gian?

-

Vai trò của ba trụ cột ở IN như thế nào?

- Thị trường:
  -
- Nhà nước
  -
- Cộng đồng
  -

Những lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất cho IN?

- Thể chế:
  -
- Vô minh
  -
- Văn hóa
  -
- Địa lý
  -
- Thông thái tập thể
  -

Mô hình nhà nước của IN thay đổi NTN theo thời gian?

-

Vai trò của ba trụ cột ở IN như thế nào?

- Thị trường:
  -
- Nhà nước
  -
- Cộng đồng
  -

Nhật Bản

- Lý thuyết nào có thể giải thích tốt nhất mô hình phát triển của NB
- Mô hình nhà nước

TRƯỜNG CHÍNH SÁCH CÔNG VÀ
QUẢN LÝ FULBRIGHT

Trân trọng cảm ơn!